

ÇALIŞMANIN AMACI VE GEREKÇESİ

Bilindiği üzere, T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının 24 Temmuz 2014 tarih ve 16797 sayılı yazılarında; zeytin ve zeytinyağı üretim sezonuna ilişkin sağlıklı ve güvenilir verileri sağlamak amacıyla, 2009/2010 sezonundan itibaren olduğu gibi, bu yıl da Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK) koordinatörlüğünde oluşturulacak “Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti”nce tüm zeytin yetiştirilen bölgelerde zeytin ve zeytinyağı işletmeleri, ilgili kurum-kuruluş ve kişilerle görüşerek gerçekleştirilen ulusal ürün rekoltesi tespiti çalışmalarına bu yıl da Eylül ayından itibaren başlanacağı belirtilerek, söz konusu çalışmalara gerekli desteğin verilmesi ve bu çalışmalar sonunda UZZK tarafından zeytin ve zeytinyağı sektöründe; ulusal ve uluslararası platformlarda veri kaynağı olarak kullanılmak üzere ilgili sektörel bilgilerini içeren bir rapor hazırlanacağı, bu amaçla; Konseyimiz koordinatörlüğünde bu yıl da yürütülecek olan 2014/2015 zeytin ve zeytinyağı üretim sezonu için ulusal ürün rekoltesi tespit çalışmalarına, kurumların uzman katılımı ve gerekli desteği vermeleri talep edilmiştir.

Bu çerçevede Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyimizce 7.8.2014 tarih ve 2014/62 sayılı yazı ile adı geçen kurum ve kuruluşlardan; Bornova Zeytincilik Araştırma İstasyonu, Edremit Zeytincilik Üretim İstasyonu, Tarış Zeytin ve Zeytinyağı Birliği, Marmarabirlik, Doğu Akdeniz Birliği, Ege Zeytin-Zeytinyağı İhracatçı Birliği, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, İzmir Ticaret Borsası, İzmir Ticaret Odası, Ege Bölgesi Sanayi Odası, Türkiye Ziraat Odaları Birliği, Türkiye İstatistik Kurumu İzmir Bölge Müdürlüğü, Ticaret ve Sanayi Kontuvarı T.A.Ş, Ana Gıda A.Ş ve Ant Gıda A.Ş’ ne söz konusu çalışmalara katılım ve destek sağlamları amacıyla davette bulunulmuş ve aşağıda adı ve/veya yetkili temsilcisi bulunan kurum ve kuruluşların katılımı ile “Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti ve Çalışma Programı” oluşturulmuştur.

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

2014/2015 SEZONU TÜRKİYE “ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

ULUSAL RESMİ TESPİT HEYETİ VE ÇALIŞMA PROGRAMI”

	HEYET ÜYELERİ	KURUMLARI
1-	Dr. Mustafa TAN – Selim KANTARCI – Mehmet CAVLI - Dr. Cahit TUNÇ, Bülent KONSULOĞLU-Mehmet OK- A. Osman MENTEŞE-Çağatay Özcan KOKULU-İsmet UÇAR-Ali Murat TEMEL- Mehmet ALP-Ahmet SUCU-Osman CAN-Sinan ERDOĞAN	ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ (UZZK)
2-	Mert Murat-İsmail ÇIRAK	S.S. ZEYTİN ve ZEYTİNYAĞI TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ (TARİŞ)
3	Kerem SAVRAN-Serkan KAPTAN-Mustafa ŞAHİN-Hande UÇAR ÖZKAN	BORNOVA ZEYTİNCİLİK ARAŞTIRMA İSTASYONU
4	Kenan KESKİNKILIÇ	İZMİR TİCARET BORSASI
5	Davut ER-Mustafa YILDIRIM- Ulaş Can KARADENİZ	EGE ZEYTİN-ZEYTİNYAĞI İHRACATÇI BİRLİĞİ
6-	A. Selim KANTARCI	TİCARET VE SANAYİ KONTUVARI T.A.Ş
7-	Mehmet CAVLI-Barış ÖZTÜRK-Ali BAKIRCI	ANA GIDA A.Ş.
8-	Taner YILDIRIM	ANT GIDA A.Ş.
9-	Hüseyin DELİKAYA	TÜİK İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
10-	Doç Dr. Mehmet GÜLER-İbrahim ÇAY	AKDENİZBİRLİK
11-	Yılmaz DÖNMEZ	ANTAKYA TİCARET ODASI, HATAY ZEYTİNYAĞI ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ
12-	Sıddık DURMAZ	NİZİP ZİRAAT ODASI
13-	Ali ERGEZER	TARSUS ZİRAAT ODASI
14-	Mustafa BAYIR	TARSUS ÇATALÇEŞME-KIRKGÖZ İÇME SUYU BİRLİĞİ
15-	Mustafa AKTAR	ŞANLIURFA ZİRAAT ODASI
16-	Hüseyin DELİKAYA (Gözlemci)	TÜİK İZMİR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

2014/2015 SEZONU TÜRKİYE “ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

ULUSAL RESMİ TESPİT HEYETİ ÇALIŞMA PROGRAMI”

TARİH	YER
08.09.2014 Pazartesi (konaklama)	İzmir-Bergama-Dikili-Ayvalık
09.09.2014 Salı (konaklama)	Ayvalık-Gömeç-Burhaniye-Havran-Edre it
10.09.2014 Çarşamba (konaklama)	Edremit-Altınoluk-Küçükkuyu-Ayvacık-Bayramiç-Ezine-Çanakkale
11.09.2014 Perşembe (konaklama)	Edincik-Erdek-Mudanya
12.09.2014 Cuma (dönüş)	İzmit-Orhangazi-Gemlik-İzmir
08.09.2014 Pazartesi (konaklama)	Germencik-İncirliova-Koçarlı-Aydın-Köşk
09.09.2014 Salı (konaklama)	Köşk- Sultanhisar-Nazilli-Bozdoğan- Yenipazar
10.09.2014 Çarşamba (konaklama)	Nazilli-Karacasu-Kuyucak-Buharkent
11.09.2014 Perşembe (konaklama)	Karpuzlu- Çine-Muğla- Yatağan-Bodrum
12.09.2014 Cuma (dönüş)	Milas-Söke-Kuşadası-Selçuk-İzmir
08.09.2014 Pazartesi (konaklama)	Manisa-Saruhanlı-Akhisar

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

09.09.2014 Salı (konaklama)	Akhisar-Kırkağaç-Soma
10.09.2014 Çarşamba (dönüş)	Gölmarmara-Salihli-Ahmetli-Turgutlu-Kemalpaşa-İzmir
11.09.2014 Perşembe (dönüş)	Torbalı-Tire-Ödemiş-Bayındır-İzmir
12.09.2014 Cuma (dönüş)	Merkez-Menderes-Seferihisar-Urla-Mordoğan, Karaburun-İzmir
13.09.2014 Cumartesi	Gerek görülürse bölgeler genişletilecektir.
14.09.2014 Pazar	Gerek görülürse bölgeler genişletilecektir.

TARİH	YER
08.09.2014 Pazartesi	Osmaniye-Kahramanmaraş
09.09.2014 Salı	Kahramanmaraş-Şanlıurfa
10.09.2014 Çarşamba	Şanlıurfa-Gaziantep
11.09.2014 Perşembe	Gaziantep-Kilis
12.09.2014 Cuma	Kilis-Hatay-Adana

13.09.2014 Cumartesi	Adana-Mersin
14.09.2014 Pazar	Mersin-Antalya.

ÇALIŞMA YÖNTEMİ:

Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi Ulusal Resmi Tespit Heyeti, yaklaşan üretim sezonuna en kısa sürede en sağlıklı sonuçları vermek üzere, 8 Eylül 2014-14 Eylül 2014 tarihleri arasında eş zamanlı olarak dört ayrı yörede, dört farklı uzman grubu ile çalışmalarını yürütmüş ve aşağıdaki tespitlerde bulunmuştur. Buna göre;

Türkiye toplam ağaç varlığının yaklaşık % 96,93 sini teşkil eden İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın, Muğla, Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa illeri ile bu illerin ilçe ve köylerinde yer alan ve yörenin çoğunluğuna örnek teşkil edebilecek zeytinliklerinden, tesadüfi olarak seçilen zeytin ağaçlarında; ağaç başına toplam zeytin miktarı, bu miktar içinde sofralık ve yağlık zeytin miktarı ile danedeki yağ randımanı ve kalitesi konusunda tekel tespitlerde bulunarak ağaç ve/veya zeytinlik bazından tüme varım yöntemi ile toplam ağaçların verim bulgularına ulaşılmıştır. Bu bulgular; yörede yaşayan ve zeytin ve zeytinyağı konusunda deneyimli olduğu kabul edilen üretici, tüccar, sanayici, kooperatif yetkilisi, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl ve İlçe müdürlüklerinin teknik elemanları, ziraat odaları, üretici birlik veya dernekleri, odalar, borsalar, dernekler gibi kuruluşların uzman temsilcilerinin çapraz sorgulamalarına dayalı bulguları ile karşılaştırılmak suretiyle, heyetin üzerinde oy birliği ile mutabık kaldığı rekolte tespit rakamları olarak raporumuzda yer almıştır. Gezi programına dahil edilemeyen yörelere ait veriler ise, T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl ve İlçe Tarım Müdürlüklerinin resmi beyanlarından yararlanmak suretiyle raporumuza ilave edilmiştir. İncelemeler sonucunda aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır.

İZLENİM, TESPİT VE ÖNERİLER:

• Yeni fidanların her geçen yıl ürüne yatmaları ve genel olarak yörelerde yıllık yağış miktarının geçen yıl ve bu yıl yeterli olması nedeniyle kuraklığın olumsuz etkisine bağlı olarak gelişim ve verim eksikliği görülen zeytin ağaçlarında sürgün gelişimi ve verimlilik açısından iyileşmelerin devam ettiği gözlenmiştir. Bu durumun var-yok yılı üretim makası (alternans) üzerinde de olumlu etkiye sahip olduğu ve rekoltenin kararlı bir şekilde süreceği veya daha da yükselebileceği kanaatine varılmıştır. Ancak bu yılki hasat sırasında, gelecek yıl ürün verecek veya ağaçların gelişmesini sağlayacak sürgün ve filizlerin kırılmamasına özen gösterilmeli ve uygun hasat yöntemleri (elle veya mekanik hasat) uygulanmalı ve bu konuda Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızca uygulanmakta olan kırsal kalkınma, yatırımlarının desteklenmesi kapsamında zeytin hasat makinelerine verilmekte olan desteklerin olumlu etkilerinin bu çalışmalarda da görülmesi nedeniyle artarak devam ettirilmesinin uygun olacağı belirlenmiştir.

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

- Yeni tesislerde dikimi gerçekleştirilecek fidanların öncelikle hangi amaçla dikileceği, bölgeye adaptasyon yeteneği vb gibi hususlara dikkat edilmediği, örneğin son zamanlarda iri daneli sofralık zeytin ile ilgili yurt dışı taleplerinin artması nedeniyle sofralık zeytin yetiştiriciliğine uygun sulanabilir alanlarda iri daneli zeytin çeşitleri tercih edilmesi gerektiği ve çeşitlerin bölgelere adaptasyonuna göre her yörede kendi çeşitlerin ön plana çıkartılması önemli görülmüştür.
- Bölgesel raporlarda ayrıntılarının görüleceği gibi bazı yörelerde çiçeklenme ve meyve tutumu döneminde görülen yağışlar ve ani sıcaklık değişimleri meyve tutumunu yer yer olumsuz etkilemiştir.
- Yağışların dengeli seyretmesi ve genel olarak geçtiğimiz yıla nazaran ağaç başına zeytin veriminin daha düşük olması nedeniyle genelde ve özellikle sulanan zeytinliklerde, suyunu koruyan su tutma kapasitesi iyi topraklarda veya seyrek meyve tutuma sahip ağaçlardan elde edilecek sofralık zeytinlerin iri kalibreli olabileceği de beklenmektedir.
- Rekolteyi etkileyen diğer unsurlardan; çiçeklenme döneminde; pamuklu bit ve çiçek sap sokan, meyve tutumu ve meyve oluşumu döneminde ise; zeytin güvesi, zeytin sineği gibi zararlılara karşı yeterli olmamakla birlikte Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı İl ve İlçe Tarım Müdürlükleri, Tarış, Marmarabirlik, Ziraat Odaları vb gibi kuruluşlarca uyarılarda bulunulmuştur. Bazı yörelerde geçtiğimiz yıllara nazaran ferdi ilaçlamaya daha fazla önem verildiği ancak özellikle Halkalı Leke ile ilaçlı mücadelede kullanılan bakırlı ilaçlardan yeterince başarı sağlanamadığı gözlenmiştir. Ayrıca ağaçların genç sürgünlerinde zarar veren zeytin fidan tırtılının ve tarla faresi vb gibi zararlılar ve hastalıklara karşı mevcut uygulamalar artarak devam ettirilmeli, özel önlemler alınmak suretiyle mücadele yaygınlaştırılmalı, eğitim, yayım ve alet ekipman gerekirse ilaç desteğinde bulunulmalıdır.
- Balıkesir ilinde Körfez bölgesinde birkaç yıl aradan sonra zeytin sineği zararlısına karşı havadan toplu ilaçlama Balıkesir Büyükşehir Belediyesi tarafından finanse edilerek yapılmaya başlanmıştır, Bu çerçevede zeytin sineği sayımlarına devam edilmektedir.
- Zeytinin en önemli hastalığı olarak bilinen Halkalı Leke'nin, geçen yıl olduğu gibi bu yıl da İlkbahar yağışlarının etkisi ile özellikle sık dikilmiş taban arazilerde ve tekniğine uygun budanmayan zeytinliklerde yoğun yaprak dökümüne ve yetersiz meyve tutumuna yol açarak rekolteyi düşüren etkenler arasında yer almaya devam etmiştir.
- Sulama düz taban arazilerde ve yeni dikilen zeytinliklerde yapılmaktadır. Her geçen yıl kullanım oranı artmaktadır. Salma, çanak veya yağmurlama sulama görülmekle birlikte yeni tesislerde damlama sulama öne çıkmaktadır. Yaygınlaşması ile özellikle sofralık zeytin üretim ve kalitesinde iyileşmeler görülmektedir.
- Geçtiğimiz yıllarda zeytinliklerde yayılım gösteren Zeytin Solgunluğu (*Verticillium dahliae*)' na yer yer yine rastlanılmış ancak geçtiğimiz yıllara nazaran yoğunluğunda ve üretici şikayetlerinde azalmalar görülmüştür.
- Güney Bölgelerinde Gemlik çeşidi olan ağaçlardan her yıl düzenli verim alınırken, diğer çeşitlerde istikrar olmadığı tespit edilmiştir.
- Birçok yörede "Zeytinyağları"nın kısa sürede bozulmasının esas sebebinin bilimsel saklama şartlarına uyulmaması olduğu belirlenmiştir.
- Tüm yörelerimizde üretilen zeytin ve zeytinyağları'nın ambalajlanması konusunda yeterli yatırımların yapılmamış olması sebebiyle, "pazarlama" en büyük handikap olarak kabul edilmektedir. Bölgede "kalite"li mal temininde sıkıntılar bulunmakla birlikte, yeni fidan dikimi, yetiştiricilik, budama, hasat, damla sulama vb gibi konularda da önemli eksiklikler tespit edilmiştir.
- Güney ve diğer bölgelerimizde yeni tesisler ve geleneksel zeytin ağaçlarından elde edilen salamura zeytinlerin yatırım teşvikleri ile desteklenmesinin gerektiği belirtilmektedir.
- Ülkemizde iklim koşulları ve eşsiz toprak yapısı ile çok kaliteli zeytinyağları üretebilecek potansiyele sahip olduğu ve üretilebildiği halde zeytinyağların saç, galvaniz tank veya plastik

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

kaplarda muhafazası önemli kalite kayıplarına yol açmaktadır. Stoklama kapasitesi ve kalitesinin artırılması bakımından lisanslı depoculuk veya özel depoculuk sistemi teşvik edilerek zeytinyağların modern paslanmaz çelik hijyenik kaplarda muhafazasının sağlanması sektörün tamamının beklentisi ve talebi olmaktadır. Sektör temsilcileri bu yönlü destekleri beklemektedir.

- Taklit ve taşışışle mücadelede Bakanlığımız denetmenlerince sıkı denetimlere gerek duyulmaktadır. Yol kenarlarında markasız, uygun olmayan ambalajlarda ve kayıt dışı satışların denetlenmesinden başlayarak, taşımayı gerçekleştiren tankerler ve depolar bazında kontrollerin gerektiği belirlenmiştir.
- Sektör temsilcilerince, bölgeler arası zeytin ve yağ ticareti ve sekinde yeni düzenlemelere ve kontrollere ihtiyaç olduğu, Yerel çeşitlerin ülkesel ve uluslararası alanlarda tanınırlılığının sağlanması için “coğrafi işaret tescil” “mahreç veya menşe” çalışmalarına ağrılık verilmeli ve teşvik edilmesi beklenmektedir.
- Çevre Bakanlığının Zeytin Vejetasyon Suyu ya da Karasu konusundaki çalışmaları ve çözüm önerilerini, UZZK Koordinasyonunda sektör temsilcilerinin görüşleri doğrultusunda hazırladığı rapora göre planladığı, hazırlanan raporun karasu sorununda 2 Faz dönüşüm projesinin ve diğer uygulamaların 3 yıllık bir sürece yayılması ve konu ile muhatap zeytin sıkım tesisi, prina tesisi ve diğer ilgilileri destekler uygulamalara gidilmesi neticesinde, karasuyunda bazı yörelerimizde fabrika sahiplerine ciddi para cezaları uyguladıkları bu durum da fabrika sahiplerini üretimden vazgeçme noktasına getirdiği hatta kapattıkları gözlenmiştir. İlk kez 1984 yılında başlatılan modern kontinu zeytin sıkma tesisi kurulu kapasitesi bir çok yörede ihtiyacın üzerindedir. Yeni tesislere teşvik yerine, tesislerin modernizasyonuna teşvik verilmesi uygun görölmektedir. Mevcut zeytin ve zeytinyağı işletmelerinin en önemli sorunu olan “karasu”nun ekonomiye kazandırılması gerektiği gözlenmiştir.
- Yeni tesislere geçmişte 250 TL/dekar dikim yardımı yapılmış ve bu sayede son 7 yılda yaklaşık 66 milyon adet zeytin ağacı dikimi sağlanmıştir. Bu uygulama mevcut eski ve genellikle meyilli alanlarda bulunan geleneksel zeytinliklere de uygulanması gerekmekte, dekara düşen ağaç sayısının olması gerekenden daha az olduğu yapılacak desteklemelerle ağaç sayısında artış ve mevcut ağaçların bakımında yeni destekleme araçlarının etkin olarak kullanılmasının, kısa sürede verim ve kalitenin yükselmesinde önemli rol oynayabileceği dikkate alınmalıdır.
- Ağaç başına verimlilik hedefimize henüz ulaşılmamış görölmektedir. Ağaç başına verimliliği arttırmak üzere mevcut girdi yardımlarının arttırılarak devam etmesi özellikle zeytinliklerde ve hasat ve mekanizasyona ilave destekler devreye alınması talep edilmektedir.
- Zeytinlerin işletmeye nakilleri sırasında kullanılan ve zeytinyağı kalite kayıplarına yol ačan naylon torba veya çuvalların yerine kasalarda taşınması ve bu tür araçlara destek verilmesi gerektiği ifade edilmektedir.
- Zeytinciliğe yatırım yapmak isteyen iç adamlarının olduğu, bu sektöre yapacakları yatırımların, bir takım kredi ve muafiyetler ile özendirilmesi ifade edilmektedir.
- Üreticilerin “Pazar” sorunu’na çözüm bulunması talebinde kararlı oldukları yerinde gözlenmiştir. Bunun için büyük salamura üretim ve paketleme tesislerinin kurulması konusunda yapılan projelere T.C. Ziraat Bankası’nca düşük faizli Tarımsal Kredi desteği sağlanması beklenmektedir.
- Girdi maliyetlerinin azaltılması konusundaki talepler çok yoğun olarak dile getirilmektedir.
- T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’nın zeytinde “mikoriza” uygulamalarını dikkatle takip etmesi ve bu konudaki başarılı çalışmaları desteklemesi beklentiler arasındadır.
- T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı’ nezdinde Bölgesel “Zeytincilik Araştırma Enstitüsü” lerinin kurulması önerisi destek beklemektedir.

Bu izlenim ve saptamalar doğrultusunda tespit edilen sorunlar ve çözüm önerileri ana başlıklar halinde aşağıdaki gibidir:

SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ:

- 1- Sektörle ilgili istatistiki veriler güncel değildir. Rekolte tahmin çalışmaları uzmanların sadece tecrübeleri ve gözlemlerine dayanarak yapılmaktadır. Uzaktan algılama sistemleri kullanılarak, bir coğrafi bilgi sistemi ve güvenilir veri tabanı oluşturulmalıdır. Başta ağaç sayısı olmak üzere, sektördeki verilerin güncelleştirilmesi gerekmektedir. Bunun için oluşturulacak projeye AB, Bakanlığımız ve Sektör Temsilcilerince destek sağlanması,
- 2- Yeni dikim alanlarına verilen yardımların geleneksel zeytin ağaçlarının gençleştirilmesine ve diğer kültürel önlemler bakımından ilave önlemler ile desteklenmesine gidilmesine, Havza bazlı destek modelinde AB’ de daha az kayırlanmış alanlar denen ve ülkemizde geleneksel meyilli alanlarda mukim zeytinlikler için ilave desteklerin verilmesi,
- 3- Bölgesel “**Envanter Projeleri**” hazırlanarak, kayıt dışı ağaçlar tespit edilerek, dikime uygun **zeytin alanları** süratle, **ağaçlandırılmalıdır**
- 4- Bölge’de bulunan “**deliceler**” aşılmalıdır. 300-400 m. rakımlı, bozuk orman arazilerinde “**zeytinlik**” tesisine izin verilmeli ve buraların yöre insanlarına tahsisi sağlanmalıdır
- 5- Düzenli ve yüksek verimli, ihracata uygun zeytin çeşitleri tercih edilmeli ve “sert çekirdekli” meyveler ile karışık dikimler önlenmelidir.
- 6- Stratejik bir ürün olması nedeniyle zeytinyağının prim sisteminin zeytinyağına değil ham dane zeytine 50 Krş ya da zeytinyağına 1-1,5 TL seviyelerine çıkarılması,
- 7- Zeytin alanlarında maden aramalarına imkan tanıyan ve Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerin Aşılattırılmasına dair Kanun’a aykırılıklar taşıyan Elektrik Kanununda Değişiklik ile Zeytincilik Kanunu’nun Değişikliğini içeren Yeni Taslak Çalışması üreticiler arasında büyük huzursuzluklara yol açtığı ve çeşitli kurumlarca iptal davaları da açıldığından, sektörün uygun bulmadığı yeni Kanun Değişiklik Taslağının bir an önce geri çekilerek Kanunun ve Yönetmeliğin eski haliyle devam etmesi,
- 8- Zeytinde hastalık ve zararlılarla mücadelede yeni yaklaşım ve yöntemlerin geliştirilmesi geniş spektrumlu ilaç tüketiminin minimize edilmesi, organik kökenli ilaçlarla mücadelenin teşvik edilmesi, biyolojik ve biyoteknik mücadelede kullanılan preparatların destekleme kapsamına alınması,
- 9- Fidan üretiminde bölgesel adaptasyon önemli olup, coğrafi yöre ile özdeşleşmiş çeşitlerin kendi bölgelerine dikiminin teşvik edilmesi, bölgesel bir “Envanter Prejesi” hazırlanarak kayıt dışı ağaçlar tespit edilerek, dikime uygun zeytin alanları süratle ağaçlandırılmalıdır.
- 10- Bölgelerde bulunan “deliceler” aşılmalı ve 300-400 m. rakımlı, bozuk orman arazilerinde “zeytinlik” tesisine izin verilmelidir.

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

- 11- Ülkemizin yerli zeytin gen kaynaklarının korunması ve çeşitli yollarla fidan ithalat rejiminin engellenmesi,
- 12- Zeytincilik sektöründe ürün ve üretim maliyetinin düşürülmesinde mutlak gerekli görülen ve zeytincilikte kullanılan girdilerden başta akaryakıt ve enerjinin ucuzlatılması, Ar-Ge çalışmalarının desteklenmesi,
- 13- Ağaç başına verimliliğin AB seviyesine yükseltilmesi için kamu destekli bir program ile bölgelere ve zeytin çeşitlerine göre uygun budama tiplerinin belirlenerek toplu ve tek tip budama uygulamaları yapılması, yaşlı ağaçların kademeli olarak gençleştirilmesi ve mekanik hasada uygun hale getirilmesi çalışmalarının desteklenmesi,
- 14- Firesiz ve hızlı zeytin toplama için mekanik hasadın özendirilmesi ve yardımcı malzemelerin temini ve üretimini kolaylaştıracak önlemlerin alınması, zeytin hasat makineleri küçük ve orta üreticilerin alımını kolaylaştırmak üzere fiyatlarının kontrolden geçirilmesi, ayrıca gövde sarsıcı gibi büyük makinaların da teşvik kapsamına alınması,
- 15- Zeytin işletmelerinde önemli bir sorun olan karasudan kaynaklanan sorunun çözülmesi için üç faz çalışan sürekli tesislerin iki faza dönüştürülmesi, veya mevcut 3 faz tesislerden çıkan karasuyun buharlaştırılacağı veya arıtılacağı merkezi sistemlerinin kurulması, dönüşüm ve tesis maliyeti konusunda sektörün desteklenmesi, Konseyimizce sektör temsilcileri ile mutabakat sağlanmış ve koordinasyonumuzda hazırlanarak Çevre Orman ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlıklarımıza Karasu Çözüm Raporu'nun bir an önce uygulanması,
- 16- Kalite kayıplarının önlenmesi için zeytinyağlarımızın, azot korumalı paslanmaz çelik tanklarda depolanabilmesinin desteklenmesi, bu kapsamda Lisanslı Depoculuğun teşvik edilmesi, "modern laboratuvar"ların kurulması böylece her yıl iç piyasa ve ihracata uygun, kaliteli ve düzenli bir zeytinyağı arzı sağlanması,
- 17- AB' de olduğu gibi piyasayı regüle edici fiyat ve destek modellerinin uygulanması,
- 18- Zeytinyağının ve sofralık zeytinin önden gelen sorunlarından birisi de taklit ve tağşiştir. Yasal Mevzuatımız AB ile uyumlu hale gelmiştir. Konseyimizce piyasa takip edilmekte, kalite kontrol programı uygulanmaktadır. Taklit ve tağşişli yağ üretimi yapanlar Bakanlığımıza bildirilmektedir. Bu analizlerin yapılabilmesi için Bakanlığımız bünyesinde de Ankara, İzmir ve Bursa'da Kontrol Laboratuvarları faaliyet göstermektedir. Bu laboratuvarların sayılarının artırılması sağlanması, başta tanker ve depo bazında kontrollere ağırlık verilmesi, Tağşişli yağla ve ham sofralık tane sofralık zeytin tahşişi (bölgeler arası karışım) ile ilgili kamu denetimlerinin artırılarak ve etkin hale getirilmesi,
- 19- Pazarlarda veya yol kenarlarında genellikle taklit ve tahşişli veya uygun olmayan koşullarda satım yoğun görülmekte olup üretici adı altında satılan pet ambalajlarda veya beyaz tenekelerde satılan bu zeytinyağlarının kontrol edilmesi, kayıt altına alınmasına yönelik yeni düzenlemelerin

getirilmesi, küçük üreticilerin butik üretimlerinin teşvik edilmesi firma kurma ve markalaşma çalışmalarının teşvik edilmesi, sağlıklı ve standart ürünleri pazarlayabilmeleri için Gıda Kodeksinde bu üreticiler için faaliyetlerini kolaylaştırıcı yeni denetleme ve pazarlama düzenlemelerine geçilmesinin gerektiği ifade edilmekte ve bu sorunların bir an önce çözüme kavuşmalarının sağlanması beklenmektedir. “Kalite değerleri” yükseltilmeli, “paketleme” tesisleri kurulmalı ve zeytinyağı üretimi ihracata yönelik olmalı, “prina” ithalatı ve özellikle Suriye’den sınır yoluyla ülkemize giren zeytin ve zeytinyağı kesinlikle önlenmelidir.

SONUÇ:

Bu izlemim tespit ve önerilerimiz doğrultusunda sonuç olarak; **2014/2015** sezonunda **Türkiye** genelinde zeytin ağaç sayısı, üretilecek toplam zeytin ile bundan sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar ile elde edilecek zeytinyağı rekoltelerini gösterir veriler **Ek: Tablo’da** sunulmuştur.

Buna göre, İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın, Muğla, Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin, Osmaniye, Kahramanmaraş ve Şanlıurfa illerinde ve rekolte tespit heyetlerince gidilemeyen ancak Bakanlığımız il ve/veya ilçe Tarım Müdürlüklerinden temin edinilen bilgilere göre diğer illerle birlikte Türkiye Genelinde Toplam; **140.545.527 adet meyve veren, 24.009.611. adet meyve vermeyen** ağaç mevcut olup, ağaç başına ortalama **9,6 Kg zeytin verimi** ile **1.352.152 ton zeytin danesi alınacağı**, bunun **438.833 ton’unun sofralık zeytine** , **913.319 ton’unun yağlığa** ayrılacağı, bundan da ortalama **1/4,91 randıman ile 189.481 ton zeytinyağı** elde edileceği, tahmin edilmiştir

2014-2015 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ BÖLGESEL

TAHMİN HEYETLERİ RAPORLARI

(DÖRT BÖLGE)

I-) 2014-2015 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ İZMİR’İN KUZEYİ, KUZEY EGE (BALIKESİR-ÇANAKKALE)- MARMARA(BURSA) BÖLGESİ RESMİ TAHMİN HEYETİ RAPORU:

Heyet, çalışmalarına 08.09.2014 tarihinde, sorumluluk alanına giren İzmir’e bağlı Bergama, Dikili, Aliağa ilçelerine yaptığı ziyaretlerle başlamıştır. Bu ilçelere yapılan ziyaretlerde, arazi gözlemlerinde bulunulmuş, zeytinyağı ve zeytin üreticileri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı İl ve İlçe teşkilatlarındaki uzman personellerle görüşmelere yer verilmiştir. Alınan bilgi ve yapılan gözlemlere göre;

Aliaga ve Dikili ilçelerinde Halkalı Leke hastalığından dolayı yoğun yaprak dökümlerine rastlanmıştır bu da verimi olumsuz yönde etkilemiştir.

Bergama ilçesinde çiçeklenme dönemindeki olumsuz iklim koşulları nedeniyle dölleme olumsuz etkilenmiş ve verimde kısmen bir düşüş yaşanmıştır.

Çalışmaya 09 Eylül 2014 tarihinde Edremit Körfezi adıyla anılan **Ayvalık, Gömeç, Burhaniye Havran ve Edremit** ilçelerine ziyaretlerle devam edilmiştir. Bu ilçelerde arazi gözlemleri yapılmış, zeytinyağı ve zeytin üreticileri, tüccar ve sanayicileri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı İl ve İlçe teşkilatlarındaki uzman personellerle görüşmelere yer verilmiştir. Alınan bilgi ve yapılan gözlemlere göre;

Gömeç ilçesinde çiçeklenme döneminde gerçekleşen yağışların döllemeyi olumsuz etkilemesi nedeniyle verim düşüklüğü gözlemlenmiştir.

Burhaniye, Havran ve Edremit ilçelerinde Halkalı Leke hastalığından dolayı yoğun yaprak dökümlerine rastlanmıştır bu da verimi olumsuz yönde etkilemiştir.

Ayvalık, Edremit, Havran, Bandırma ve Erdek ilçelerinde zeytin meyve tanelerinde yer yer susuzluğa bağlı buruşmalar gözlemlenmiştir.

Bölge genelinde verimin beklenenden düşük olması nedeniyle meyve kalibreleri yüksek olmasına karşın yer yer mikro element noksanlığı, viral hastalıklar, dengesiz yağışlar ve akar zararları nedeniyle görülen şekil bozuklukları sofralık olarak işlenecek zeytin miktarını sınırlayacağı heyetimiz tarafından tahmin edilmiştir.

Çalışmaya 10 Eylül 2014 tarihinde **Çanakkale İlini oluşturan Ayvacık, Ezine ve Bayramiç** ilçelerindeki rekolte tespit çalışmalarıyla devam edilmiştir. Bu ilçelerde arazi gözlemleri yapılmış, zeytinyağı ve zeytin üreticileri ve diğer sektör temsilcileri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı İlçe teşkilatlarındaki uzman personellerle görüşmelere yer verilmiştir. Alınan bilgi ve yapılan gözlemlere göre;

İlkbahar aylarında bölge genelinde çiçeklenmenin iyi olmasına rağmen iklim şartlarından dolayı meyve tutum oranının düşük olduğu bilgisi edinilmiştir. Ancak mevcut meyvelerin iri kalibreli olduğu, bu durumun da ürünün sofralık olarak değerlendirilmesi olasılığını arttırdığı gözlemlenmiştir.

Balıkesir İli'nin Gemlik Çeşidinin hakim olduğu **Erdek ve Bandırma** ilçelerinde 11 Eylül 2014 tarihinde rekolte çalışmalarına devam edilmiştir. Bu ilçelerde arazi gözlemleri yapılmış, zeytinyağı ve zeytin üreticileri ve sektörün diğer temsilcileri ile Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına bağlı İlçe teşkilatlarındaki uzman personellerle görüşmelere yer verilmiştir. Alınan bilgi ve yapılan gözlemlere göre;

Erdek ilçesindeki Gemlik çeşidi zeytin ağaçlarında ve **Bandırma ilçesine bağlı Edincik** beldesinde bulunan Edincik Su çeşidi zeytin ağaçlarındaki rekoltenin de çiçeklenme dönemindeki olumsuz iklim koşulları nedeniyle düşük olduğu gözlemlenmiştir.

Bursa iline bağlı **Orhangazi, Gemlik, Mudanya ve İznik** İlçelerinde 12 – 13 Eylül 2014 tarihlerinde yapılan incelemeler sonucunda, Bölge genelinde özellikle çiçeklenme döneminde gerçekleşen yağışların döllemeyi olumsuz etkilemesi nedeniyle verim düşüklüğü gözlemiştir. Bu kapsamda üreticilerin tabi afet kapsamında kredi borçları ertelenmiştir.

Bursa ilinden gelip Gemlik ilçesinden geçirilmekte olan otoyol inşaatı ilçenin en önemli zeytin bölgelerinin istimlak edilerek rekolteyi ciddi şekilde etkileyecek miktarda zeytin ağacı kesimine yol açtığı ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından belirtilmiştir.

2-) 2014-2015 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ MANİSA, İZMİR KÜÇÜK MENDERES HAVZASI, İZMİR YARIMADA BÖLGESİ RESMİ TAHMİN HEYETİ RAPORU:

Heyet çalışmalarına 8.9.2014 tarihinde başlamış ve sırasıyla Manisa-Merkez, Saruhanlı, Akhisar, Kırkağaç, Soma, Gölarmara, Salihli, Ahmetli, Turgutlu, Kemalpaşa, İzmir, Torbalı, Tire, Ödemiş, Bayındır, Menderes, Seferihisar, Urla, Karaburun İl, ilçe ve zeytin yörelerinde incelemeler ve tespitlerde bulunmuş 13.9.2014 tarihinde çalışmalarını tamamlamıştır.

Manisa Geneli; Yapılan çalışmalar sonucu üreticilerin zeytinyağı stoklarının olmadığı belirlenmiştir. Yeni fidan dikimlerinin önceki yıllara göre azalarak devam ettiği ve genellikle Gemlik çeşidinin dikildiği belirtilmiştir.

Yemelik zeytin üretiminin yoğun olması nedeniyle hasat elle ve/veya tarakla sıyırma şeklinde yapılmakta, hasat makinelerinin yeni yeni devreye girdiği ve her köyde yayılmaya başladığı belirlenmiştir. Elle toplamada işçi yevmiyelerinin kadınlar için 40 TL, erkekler için 60 TL civarında olacağı öngörülmektedir. Taşıma genellikle plastik kasalarla, yağlık olarak ayrılanlarda ise çuvallarla işletmeye götürülmektedir. Manisa genelinde sulanmayan arazilerde buruşmaların olduğu gözlenmiştir.

Manisa-Merkez; İl Müdürlüğünce, Zeytin Sineğine karşı herhangi bir uyarının yapılmadığı ve bu sene hastalık ve zararlı açısından sorun yaşanmadığı belirtilmiştir.

Saruhanlı; İlçe Tarım Müdürlüğünce bugüne kadar zeytin güvesinin meyve nesli için bir kez uyarı verildiği, Zeytin Sineğine karşı sineğin görülmemesi nedeniyle hiçbir uyarının verilmediği; bu yıl Halkalı Leke hastalığının geçen yıla göre daha yoğun görüldüğü belirtilmiştir. Sofralık zeytin üretiminin yoğun olması nedeniyle elle ve tarakla toplama yapılmakta, işçi maliyetlerinin yüksek olmasından

dolayı makineli hasat tercih edilmeye başlanmıştır. Taşıma genellikle plastik kasalarla, yağlık olarak ayrılan zeytinler ise çuvallarla taşınmaktadır. Yeni dikilen alanlarda az da olsa eşek zeytinine bir yönelim olduğu belirtilmiştir.

Gölmarmara; İlçe Tarım Müdürlüğünce zeytin sineğine karşı bir kez uyarı verilmiştir. Sofralık üretimin yoğun olması nedeniyle elle ve tarakla toplama yapılmakta, hasat makinesi kullanımı ise yaklaşık % 5 civarındadır.

Sofralık zeytin kalitesinin yüksek olduğu belirtilmiştir. Toplam tane üretiminin % 60'ının yağlık olarak değerlendirileceği ve ortalama 5 kg zeytinden 1 kg yağ edildiği belirtilmiştir. Hem kimyasal hem de hayvan gübresi kullanılmaktadır.

Akhisar; Zeytinlik alanlarının 207.000 dekarının sulandığı, 198.000 dekar arazinin sulanmadığı belirtilmiştir. Zeytinlik alanların % 55'i damla sulama yöntemiyle sulanmaktadır. İlçe Tarım Müdürlüğü ile yapılan görüşmede zeytin pamuklu biti için ve zeytin güvesi meyve nesli için bir kez, zeytin kabuklu ve halkalı leke için iki kez uyarı verildiği ve zeytin sineği için herhangi bir uyarı verilmediği öğrenilmiştir.

Kırkağaç; İlçe Tarım Müdürlüğü ile yapılan görüşmede zeytin güvesi için bir uyarı verilirken, zeytin sineğine karşı uyarının olmadığı bilgisi alınmıştır. Üreticilerin makineli hasada karşı ciddi bir yönelim içerisinde olduğu öğrenilmiştir.

Soma; İlçede zeytin sineği meyve nesli için uyarı yapılmamış olup, kabuklu bit için bir, zeytin güvesi için iki uyarı ayrıca meyve akarı için iki kez ilaçlama uyarısı yapılmıştır.

Salihli; İlçe Tarım Müdürlüğünden, bugüne kadar sadece Halkalı Leke hastalığı için bir kez uyarı verildiği, diğer hastalık ve zararlılarla ilgili herhangi bir sorunun görülmediği bilgisi alınmıştır. Ayrıca zeytin dikiminin geçmiş yıllara göre azaldığı belirtilmiştir.

Ahmetli; İlçede Zeytin Güvesi meyve nesli için bir kez uyarı verildiği, diğer hastalık ve zararlılarla ilgili uyarı verilmediği belirtilmiştir.

Turgutlu; Bahçe ziyaretlerinde kuraklıktan dolayı zeytin tanelerinde buruşmaların olduğu gözlemlenmiştir. Bugüne kadar Pamuklu Bit, Zeytin Güvesi meyve nesli ve Halkalı Lekeye karşı bir kez uyarının verildiği bilgisi edinilmiştir. Zeytin Sineğine karşı herhangi bir uyarı verilmediği öğrenilmiştir. İlçede zeytin dikimi diğer yıllara göre azalmıştır.

İzmir; yapılan çalışmalar sonucu üreticilerde zeytinyağı stoğu olmadığı belirlenmiştir. Bu yıl ki zeytinyağı piyasa fiyatlarının 8-9 TL/Kg'ye ulaşması en büyük nedenlerden biridir.

Kemalpaşa; İlçe Tarım Müdürlüğü personelinin bugüne kadar Halkalı Leke, Pamuklu Bit ve Zeytin Sineği için bir kez uyarı verildiği öğrenilmiştir. İlaçlama ve gübreleme sadece bilinçli ve büyük üreticiler tarafından yapılmaktadır. Sulama yapılmamaktadır. Fidan dikiminin önceki yıllara göre

azaldığı tespit edilmiştir. Yağlık üretimin yoğun olması nedeniyle hasat sırıklarla, taşıma ise genellikle çuvallarla yapılmaktadır.

Torbalı; İlaçlama ve gübreleme sınırlı sayıda üretici tarafından yapılmaktadır. Sulama, sofralık çeşitlerin dikildiği alanların % 5'inde uygulanmaktadır. Çok az yeni fidan dikimi vardır. İlaçlama Zeytin Güvesine karşı ve bir kez yapılmıştır. Sofralık zeytin üretimin yapıldığı çeşitlerde hasat elle yapılmakta, yağlık çeşitlerde ise, sırıkla yapılmakta makineli hasada geçişte artış olduğu belirtilmiştir. İşçi yevmiyelerinin 40-60 TL olacağı öngörülmektedir. Genellikle; sofralık çeşitler plastik kasalarla, yağlık olarak işlenecek zeytinler ise çuvallarla taşınmaktadır.

Bayındır; İlçesinde zeytin ağaç varlığının % 70'lik kısmı eğimli arazide, % 30'lik kısmı ise ovada bulunmaktadır. Kabuklu Bit ve Filizkıran zararlılarının ve Halkalı Leke hastalığının yoğun görüldüğü ayrıca Verticillium Hastalığından dolayı kurumaların devam ettiği Tarım İlçe Müdürlüğünce belirtilmiştir. Temmuz ayında Zeytin Sineğine karşı bir kez uyarı yapıldığı öğrenilmiştir. Bu sene ovada zeytin rekoltesinin eğimli kısımlara göre daha yüksek görülmüştür.

Ödemiş; İlçede özellikle dağlık alanlarda zeytin dikimine bir yönelim olduğu öğrenilmiştir. Zeytin Sineğine karşı Eylül başında olmak üzere, Zeytin Güvesi ve Pamuklu Bite uyarılarının yapıldığı öğrenilmiştir. Bu yıl Zeytin Güvesi zararlısının popülasyonunda artış olduğu ifade edilmiştir.

Tire; 31 Temmuz da Zeytin Sineğine karşı bir uyarının yapıldığı Halkalı Leke hastalığının yoğun olduğu, yeni dikimlerin azaldığı ayrıca Verticillium hastalığından kaynaklı kurumaların yer yer devam ettiği öğrenilmiştir.

Menderes; İlaçlama ve gübreleme sadece bilinçli ve büyük üreticiler tarafından yapılmaktadır. Bugüne kadar Zeytin Sineği ve Zeytin Güvesi için bir kere uyarı verildiği bildirilmiştir. Çok az yeni fidan dikimi vardır. Yeni dikilen bahçelerde damla sulama sistemlerinin kurulu olduğu belirtilmiştir. Sofralık zeytin üretimin yapıldığı çeşitlerde hasat elle yapılmakta, yağlık çeşitlerde ise; sırıkla ve sınırlı oranda hasat makineleriyle yapılmaktadır. Genellikle sofralık çeşitler plastik kasalarla, yağlık olarak işlenecek zeytinler ise işlenmek üzere çuvallarla zeytin sıkım tesislerine taşınmaktadırlar.

Seferihisar; ilaçlama, gübreleme, budama ve sulama gibi bakım işlerinin oldukça sınırlı düzeyde yapıldığı belirlenmiştir. Bugüne kadar Halkalı Leke ve Zeytin Sineği için bir kere uyarı verildiği, Zeytin Güvesi açısından bir problemin olmadığı, Halkalı Leke hastalığının ise yoğun olarak görüldüğü belirlenmiştir. Hasat elle ve sırıklarla yapılmaktadır. Taşımanın çuvallarla yapıldığı belirtilmiştir.

Urla; Zeytinlik alanların % 5'inin sulandığı belirtilmiştir. İlaçlama ve gübreleme çok az oranda yapılmaktadır. Organik yağ üretimi yapılan alanlar olduğu belirtilmiştir. Hasat elle ve sırıklarla yapılmaktadır. Taşımanın çuvallarla yapıldığı belirlenmiştir. Urla İlçesi'nin Gölcük Köyü Seferihisar'a bağlandığı için meyve veren ağaç sayısında yaklaşık 96 bin civarında azalış meydana gelmiştir. Zeytin Güvesi, Zeytin Sineği ve Halkalı Leke hastalıkları için uyarıların yapıldığı öğrenilmiştir. Bahçe gözlemlerinde yoğun şekilde Halkalı Leke hastalıklarının olduğu tespit edilmiştir.

Karaburun, Yeni dikimler yönünden son yıllarda önemli bir artış gösteren yörelerden olup, zeytin mahsulünün geçen yıla oranla yüksek olduğu belirlenmiştir. Yeni kurulan bahçelerde bakım işlemlerine daha çok önem verilmektedir. Bölgenin hakim çeşidi hurmalaşma özelliği ile bilinen Erkence çeşididir. Taşıma genellikle zeytinliklerde çuvallarla yapılmakta, yeni tesisler damlama veya tanker ile taşınarak sulanmakta, eski zeytinliklerde ise, sulama yapılmamaktadır.

3-)2014-2015 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ AYDIN, MUĞLA BÖLGESİ RESMİ TAHMİN HEYETİ RAPORU:

Heyet çalışmalarına 08.09.2014 tarihinde başlamış ve sırasıyla **Germencik, İncirliova, Koçarlı, Aydın, Köşk, Sultanhisar, Nazilli, Karacasu, Kuyucak, Buharkent, Karpuzlu, Çine, Muğla, Yatağan, Bodrum, Milas, Söke, Kuşadası ve Selçuk** il, ilçe ve zeytin yörelerinde incelemeler ve tespitlerde bulunarak 12.09.2014 tarihinde çalışmalarını tamamlamıştır. Buna göre;

Aydın il ve ilçelerindeki zeytinliklerde yer alan ağaçların ortalama ürün miktarı en düşük (2-2,5 kg/ağaç) ilçeler Karpuzlu, Koçarlı ve Yenipazar iken, Köşk, Germencik ve Kuşadası ilçeleri ise il dahilinde en yüksek (12-18,5 kg/ağaç) rekolteye sahip olduğu gözlenmiştir.

Geçen yıllarla karşılaştırıldığında; bölgede geçen yıl zeytin üretiminde rekolte azalışı kaydedilen ilçelerde bu yıl rekolte artışı olduğu gözlenmiştir. Buna göre; zeytin rekolte verilerinde Germencik, İncirliova, Köşk, Kuyucak, Sultanhisar, Buharkent, Nazilli, Kuşadası ve Söke ilçelerinde ürün artışı beklenirken, diğer ilçelerde rekoltenin daha düşük gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. Aydın ili toplam zeytin rekoltesinin ise yaklaşık % 27 oranında daha yüksek olacağı saptanmıştır.

Bölgedeki ürün rekoltesinde etkili olan faktörlerin;

- Geçen yıl ürünün az olduğu bölge ve bahçelerdeki ağaçlarda bu yıl ürün vermeye yönelik daha iyi gelişme (sürgün, somak ve çiçek) gerçekleşmesi,
- Çiçeklenme dönemi süresince meydana gelen yağış, yüksek sıcaklık ve gece-gündüz sıcaklık farkının fazla olmasının meyve tutumunu olumsuz etkilemesi,
- İlkbahar döneminde Halkalı Leke Hastalığı kaynaklı yaprak dökümünün ağaçlarda yetersiz beslenmeyi, dolayısıyla meyve tutumunu olumsuz etkilemesi,
- Çiçeklenme dönemi zararlıları ile yeterli mücadele yapılmaması nedeniyle bu zararlıların oluşturduğu zarar olduğu tespit edilmiştir.

Bölge genelinde ürün rekoltesinin meyil durumu yanı sıra komşu bahçelerde dahi farklılık gösterdiği gözlenmiştir. Bu farklılıkta en önemli faktörün İlkbaharda çiçeklenme süresince görülen yağışların dağılımındaki farklılıklar olduğu tespit edilmiştir.

Genel olarak danelerin normal irilikte olduğu ancak yaz aylarındaki yüksek hava sıcaklığı ve onun yol açtığı su stresine paralel olarak bazı ilçelerde (Koçarlı, Karpuzlu) ağaçlardaki danelerde buruşma ve sürgün gelişiminde duraklama olduğu gözlenmiştir.

Bölgede organik üretimin yaygınlaştırılması konusunda çalışma yapıldığı ve organik zeytin tarımının

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

bölge genelinde hızla yaygınlaştığı tespit edilmiştir. Aydın ili dahilindeki zeytin alanlarında Zeytin Güvesi zararlısı nedeniyle meyve dökümü başladığı ancak kayda değer miktarda olmadığı görülmüştür.

Bölgede hastalık ve zararlıların kontrolünde sadece sofralık zeytin üretim bölgeleri ile tabandaki bazı zeytinliklerde kimyasal mücadele uygulandığı, özellikle organik tarım alanlarında olmak üzere bölge genelindeki Zeytin Sineği mücadelesinde biyoteknik mücadelenin (Kitlesele Tuzaklama) yaygınlaştığı gözlenmiştir. Bu biyoteknik mücadelede zararlıya karşı ruhsatlı Ekotrap tuzağı kullanıldığı, Çine ilçesindeki bazı üreticilerin ise literatürde Olike ismiyle belirtilen kendilerinin imal ettikleri pet şişe tuzağı kullanarak zararlıyı başarılı şekilde kontrol ettikleri görülmüştür. Halkalı Leke Hastalığı'nın ise, ilkbahar döneminde özellikle tabandaki ve vadi içlerindeki alanlarda daha fazla olmak üzere yoğun yaprak dökümüne neden olarak rekolteyi olumsuz etkileyen en önemli hastalık olduğu, bu hastalığa karşı bölgede yeterli ve etkili mücadele uygulanmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca, ağaçlarda Vertisilyum Solgunluğu hastalığı kaynaklı kurumaların da artarak devam ettiği üreticiler tarafından ifade edilmiştir.

Bölgedeki sofralık zeytin alımı yapan işletmelerce danelerde şekil bozukluğu olduğu ifade edilmiştir. Bu probleme neden olan etmenlerden biri olan Zeytin Akarı'nın Kuyucak bölgesi sofralık zeytin alanlarında etkili olduğu öğrenilmiştir. Ayrıca, bölge genelinde zeytinlerin sofralık olarak değerlendirilmesini olumsuz etkileyen zararlılar olan Zeytin Sineği ve Kızılkurt'un henüz yüksek seviyede zarar oluşturmadıkları tespit edilmiştir.

Devlet desteğinin, hastalık ve zararlılara karşı etkin mücadeleyi de kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiği üreticiler tarafından belirtilmiştir. Bu kapsamda desteklemenin Halkalı Leke Hastalığı ile mücadeleyi kapsamaması ve bölgede yaygınlaşan biyoteknik mücadele desteklemesinin ticari olarak satışı olmayan pet şişe tuzağı kullanımını da içerecek şekilde artarak devam etmesine yönelik düzenlenmesinin, doğal dengenin korunması yanında özellikle üründe kimyasal kalıntı riskinin önlenmesine de önemli katkı sağlayabileceği tespit edilmiştir.

Bölgedeki en önemli üretim maliyeti kalemi olan hasat maliyetini düşürmeye yönelik sırtta ve omuzda taşınabilir özellikteki hasat makinesi kullanımının yaygınlaştığı, bu kapsamda üreticilerin devlet desteğinden faydalanamamaları halinde kendi bütçeleri ile de hasat makinası aldıkları öğrenilmiştir.

Bölgede üreticilerin, zeytinyağı alım fiyatlarının düşük olması nedeniyle ürünlerini zorunlu haller dışında toptan satmama eğiliminde oldukları ve stokta bekleterek küçük partiler halinde, markasız ambalajlı olarak satmaya çalıştıkları öğrenilmiştir. Ancak, düşük gelirleri olması ve borçları bulunması yanı sıra, son günlerde zeytinyağı alım fiyatındaki artış ve bu yıla ait zeytinyağı prim desteği son başvuru tarihini dikkate alarak ellerindeki zeytinyağını sattıkları öğrenilmiştir. Buna göre, Aydın ili genelinde üreticilerin elindeki tahmini stok zeytinyağı miktarının geçen yılki üretimin %10'u oranında (2.000 ton civarında) olduğu tahmin edilmiştir.

Ayrıca, bölge genelinde kayda değer sofralık zeytin stokunun bulunmadığı ve yeşil sofralık zeytin alımına pazarlardaki satıcılar tarafından başlandığı (Yamalak Sarısı çeşidi için sıradan alım fiyatı 2,7 TL/kg), zeytin işletmeleri tarafından henüz alımların başlamadığı öğrenilmiştir. Sofralık zeytin

alıcıları, bu yıl sofralık zeytine talebin yüksek olacağını ve küçük kalıbrajlı zeytinlerin dahi alınabileceğini bildirmişlerdir. Bölgede kayda değer miktarda olmamak üzere üretici depolarındaki eski mahsül sofralık zeytinlerin bozulma nedeniyle zeytinyağı elde edilmek üzere işlendiği öğrenilmiştir.

Bölgede ortalama olarak erkek yevmiyesinin 60 TL/gün, kadın yevmiyesinin ise 35 TL/gün olduğu öğrenilmiştir.

Muğla İli dahilindeki Merkez, Yatağan, Bodrum ve Milas ilçelerinde;

geçen yıl ile karşılaştırıldığında; bu yıl ağaçlardaki ortalama ürün miktarının **Yatağan ve Menteş (Merkez)** ilçelerinde yaklaşık % 30 oranında daha düşük olacağı **Bodrum ve Milas** ilçelerinde ise artacağı tahmin edilmiştir. **Muğla İli** geneli dikkate alındığında ise; ağaç başına ortalama ürün miktarı, toplam dane zeytin ve zeytinyağı rekoltesinde sırasıyla % 86 ve % 98 oranında artış olacağı tespit edilmiştir.

Buna göre, bölgede 2007 yılından itibaren azaldığı gözlenen ardışık yıllar arasındaki rekolte farklılığının artmaya başladığı, dolayısıyla periyodisitenin şiddetlendiği tespit edilmiştir.

Bölgede ürün bahçe ve bölgesel bazda farklılık göstermektedir. İl dahilindeki en önemli üretim potansiyeline sahip **Milas** ilçesinde geçen yılki çok düşük üretimin ardından (1 kg/ağaç) bu yılki rekolte daha yüksek (5,1 kg/ağaç) olmasına rağmen bahçe ve bölgesel bazda farklı olmak üzere orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Bu duruma özellikle ilkbahardaki çiçeklenme döneminde kaydedilen yağışların neden olduğu tespit edilmiştir.

Ayrıca, bölgede son yıllarda arttığı gözlenen Halkalı Leke Hastalığından kaynaklanan yoğun yaprak dökümlerinin de rekolteyi olumsuz etkilediği tespit edilmiştir. Özellikle tabanlarda ve vadi içlerindeki zeytinliklerde etkili olan bu hastalığa karşı ilaçlı mücadelenin yaygın olarak uygulanmadığı, ilaçlama yapan bazı üreticilerin yeterli başarı sağlayamadıkları ve ilaçlama zamanının yanlış veya ilaçların hastalığa karşı etkisiz olduğu yönünde kanaat uyandırdığı öğrenilmiştir. Verticillium (solgunluk) Hastalığı kaynaklı kurumaların tabanlardaki zeytinliklerin yanında meyilli alanlarda da görülmeye devam ettiği öğrenilmiştir.

Zeytin danelerinde genel olarak su stresine dayalı buruşma olmadığı, ürünün az olduğu veya hiç olmadığı ağaçlarda gelecek yıl ürün verecek sürgün gelişmesi olduğu gözlenmektedir.

Bölgede organik tarımın geliştirilmesine yönelik çalışmaların yapıldığı ve üreticilerin de organik tarım ve iyi tarım uygulamalarına ilgisinin arttığı öğrenilmiştir. Milas İlçe Tarım Müdürlüğü önderliğinde GEKA (Güney Ege Kalkınma Ajansı)' ya sunulan "Milas İlçesinde Organik Zeytin Alanlarının Belirlenmesi Projesi" kabul edilmiş ve faaliyete başlamıştır.

Bu ilimize bağlı Fethiye ilçesinin, "Fethiye" ve "Seydikemer" olarak ikiye ayrılması, Fethiye'ye ait zeytin ağacı varlığında değişikliğe neden olmuştur.

Ayrıca

Bölgede üretim maliyetlerinden en önemlisi olan hasat maliyetinin düşürülmesine yönelik, hasat makinası desteğinden faydalanarak ve kendi bütçeleri ile hasat makinası alımlarının arttığı bilgisine ulaşılmıştır. Üreticiler, hasat makinası desteğinden daha fazla üreticinin faydalanacak şekilde desteğin arttırılmasını, bunun yanında üretilen zeytinyağlarının uzun süreli kalitesini kaybetmeden saklanabilmesine yönelik “muhafaza depoları” için de desteklerin olmasını talep etmişlerdir.

Bakanlığımızca zeytinyağına verilecek olan prim miktarının da üretim maliyetlerinin yüksek, ürün fiyatlarının düşük olması nedeniyle yeterli olmadığı ve arttırılması (en az 1,5 TL/kg) gerektiği, ayrıca prim desteğinin kaliteli üretimi teşvik edecek şekilde düzenlenmesi gerektiği üreticiler tarafından ifade edilmektedir.

Bölgedeki üreticiler zeytinyağı fiyatlarındaki olumlu gelişme ve ürün prim başvurusu bitiş süresini dikkate alarak ellerindeki stok zeytinyağını satmaya başladıkları ve şu anda Merkez ve Yatağan ilçelerinde geçen yıl elde edilen zeytinyağı rekoltesinin %10'i civarında (toplam 200 ton civarında) zeytinyağının üreticilerde stokta olduğu beyan edilmektedir.

İzmir ili dâhilindeki **Selçuk**’ ta ise;

Bölge üretimindeki var-yok yılı makasının, çok belirgin şekilde görüldüğü, bu yılın var yılı olarak değerlendirilebileceği tespit edilmiştir.

İlçe dahilindeki zeytinliklerde üretimin bahçe ve bölgesel bazda farklılık gösterdiği, ürün olan ağaçlardaki danelerin normal irilikte olduğu, genel olarak su stresine dayalı buruşma olmadığı ve gelecek yıl ürün vermeye yönelik iyi bir sürgün gelişimi gerçekleştiği gözlenmiştir. Danelerde özellikle ilaçlı mücadele yapılmayan bahçelerde Zeytin Sineği zararı olduğu saptanmıştır.

Bölgede ilkbaharda çiçeklenme dönemini de kapsamak üzere yağış kaydedildiği, bu durumun tozlaşmayı olumsuz etkilemesi yanında özellikle taban zeytinliklerde ve vadi içindeki ağaçlarda yoğun yaprak dökümleri oluşturan Halkalı Leke Hastalığı'nı teşvik ettiği saptanmıştır. Bölgedeki zeytinliklerde Solgunluk Hastalığı ile ilgili üretici şikâyetlerinin devam ettiği ve hastalığın bu yıl arttığı öğrenilmiştir.

BULGULAR : Ege ve Marmara Bölgelerinde, 2014/2015 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir veriler aşağıda **Ek: Tablo'da** sunulmuştur.

Buna göre, İzmir, Balıkesir, Çanakkale, Bursa, Manisa, Aydın, Muğla, İllerinde ve rekolte tespit heyetlerince gidilemeyen ancak Bakanlığımız İl ve/veya İlçe Tarım Müdürlüklerinden temin edinilen bilgilere göre diğer ilçelerdeki zeytinliklerde **96.577.355** adet meyve veren **12.140.391** adet meyve vermeyen olmak üzere toplam **108.717.746** adet zeytin ağacı mevcut olup, ağaç başına ortalama **9,69 Kg. zeytin verimi** ile **935.969 ton zeytin danesi** alınacağı, **bunun 285.548 ton'unun sofralığa** ,

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

650.420 ton'unun yağlığa ayrılacağı, yaklaşık 1/4,95 randıman ile 131.376 ton zeytinyağı elde edileceği tahmin edilmiştir.

Saygılarımızla.

2014/15 SEZONU TÜRKİYE “ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ

**İZMİR'İN KUZEYİ, KUZEY EGE (BALIKESİR-ÇANAKKALE)- MARMARA(BURSA),
MANİSA, İZMİR KÜÇÜK MENDERES HAVZASI, İZMİR YARIMADA, AYDIN, MUĞLA
BÖLGELERİ RESMİ TESPİT HEYETİ VE DESTEKLEYEN KURULUŞLAR**

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
(UZZK)

BORNOVA ZEYTİNCİLİK ARAŞTIRMA
İSTASYONU

Dr. Mustafa TAN

Kerem SAVRAN

Serkan KAPTAN

Dr. Nejat ÖZİLBAY

Mustafa ŞAHİN

Mehmet OK

Hande Uçar ÖZKAN

Dr.Cahit TUNÇ

Bülent Konsoloğlu

A. Murat TEMEL

Mehmet ALP

Çağatay Özcan KOKULU

İsmet UÇAR

A.Osman MENTEŞE

Mustafa YILDIRIM

Osman CAN

Sinan ERDOĞAN

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

TARİŞ ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI BİRLİĞİ

Mert MURAT

İsmail ÇIRAK

İZMİR TİCARET BORSASI

Kenan KESKİNKILIÇ

EGE ZEYTİN-ZEYTİNYAĞI İHRACATÇI
BİRLİĞİ

Davut ER

Mustafa YILDIRIM

Ulaş Can KARADENİZ

ANA GIDA A.Ş-KOMİLİ

Mehmet Barış

ÖZTÜRK CAVLI

Ali BAKIRCI

ANT GIDA A.Ş

Taner YILDIRIM

TİCARET VE SANAYİ KONTUVARİ T.A.Ş

Selim KANTARCI

4- 2014-2015 SEZONU ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ GÜNEY VE GÜNEYDOĞU BÖLGESİ RESMİ TAHMİN HEYETİ RAPORU:

KONU : “T.C. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı”nın 23.07.2014 tarih ve 16679 sayılı yazısı gereğince “Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Mersin, Osmaniye ve Şanlıurfa İl, İlçe ve Köy’lerindeki zeytinliklerde “2014-2015 yılı dönemi Zeytin ve Zeytinyağı Rekoltesi”nin tespit edilmesi.

İNCELEME : Doğu Akdeniz Zeytin Birliği temsilcisi Mehmet Güler ve İbrahim Çay, Antakya Ticaret Odası ve Hatay Zeytinyağı Üreticileri Derneği temsilcisi Yılmaz Dönmez, Nizip Ziraat Odası temsilcisi Sıddık Durmaz, Tarsus Ziraat Odası temsilcisi Ali Ergezer, Tarsus Çatalçeşme-Kırkgöz İçme Suyu Birliği temsilcisi Mustafa Bayır ve Şanlıurfa Ziraat Odası temsilcisi Mustafa Aktar tarafından belirlenen hususlar aşağıda maddeler halinde sunulmuştur:

1. 2014-2015 yılı rekoltesi’nin geçen yıla göre % 2.52 daha az olacağı tahmin edilmiştir

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

2. **Bölge temsilcilikleri** kurulması yönündeki talebimiz devam etmektedir. UZZK'nın zeytini olan tüm bölgelerde aktif olması ve gündem yaratması gerekmektedir. UZZK, Anadolu'da tanınırlık ve sosyal faaliyetler açısından geride kalmış görüntü içerisinde bulunmamalıdır.
3. Zeytinyağında TAĞŞIŞ hadisesi hakkında, UZZK tarafından yapılan girişimlerin etkili olduğu ancak, işlenmemiş ham dane sofralık zeytinde TAĞŞIŞ konusu'nun halen olanca hızıyla devam etmekte olduğu görülmüştür.
4. Gemlik zeytin çeşitlerinde, hukuken "Coğrafi İşaret" kullanma hakkına sahip muhtelif firmalar tarafından bu yetkinin, Doğu Akdeniz Bölgesi üreticilerinin aleyhine kullanılmış olduğu, tespit edilmiştir.
5. Yasal olarak Doğu Akdeniz Bölgesi üreticileri, "Gemlik" ibaresini kullanamaz iken, Marmara Bölgesinde faaliyet gösterdiği belirlenen bazı firmaların, Doğu Akdeniz Bölgesi'nde üretilmiş bulunan zeytinleri doğrudan müstahsilden satın alıp, Marmara Bölgesine getirdiği ve burada işledikten sonra pazara arz etmiş oldukları anlaşılmıştır.
6. Doğu Akdeniz Bölgesi'ne mahsus olup karıştırılarak veya olduğu gibi satılan zeytinlerin, Marmara Bölgesi'nde üretilmiş gibi pazarlanması ve aynı zamanda Bölgemiz zeytinlerinin karalanması anlamına gelen ifadelerin sürekli tekrarlanması sonucunda, Bölgemiz üreticileri aleyhine **haksız rekabet** oluştuğu belirlenmiştir.
7. Oysa, bunun ticari bir söylem olduğu, Gemlik çeşiti olan ağaçların Bölgemize çok iyi uyum sağladığı ve düzenli verim alındığı ancak, diğer yerel sofralık çeşitlerde istikrar ve kalite olmadığı tespit edilmiştir.
8. Yukarıdaki açıklamaları doğrulayan en önemli husus, Doğu Akdeniz Bölgesinde "salamura" konusunda müteşebbis sayısının oldukça artmış olmasıdır.
9. Bölgemizde, daha ziyade "kasa" içerisinde ve kutusuz olarak pazarlanan salamura zeytinlerin kolayca alıcı bulduğu tespit edilmiştir. Ancak, malını paketleyerek satmak isteyen üreticilerin ise büyük firmaların yasa dışı engellemeleri ile karşılaştığı, görülmüştür.
10. Bugünkü tarih itibarıyla, salamura zeytin üretiminde merkez konumunda bulunan ve diğer İl'lere göre daha fazla yatırımın görüldüğü Adana ve Osmaniye'nin gelecek yıllarda, Gemlik ve Akhisar'dan sonra 3. sıraya yerleşeceği tahmin edilmektedir.
11. Bölgemizde, önceki yıllarda olduğu gibi "*Sarıağaç Kurdu*" ve "*Kızılağaç Kurdu*" zararlılarının oldukça fazla yaygınlaştığı, ağaçların kuruduğu ve mahsul miktarının azalmasına neden olduğu, tespit edilmiştir. Bu konu'da Bakanlık nezdinde hiçbir tedbirin alınmamış olduğu, tespit edilmiştir.
12. Zeytin ve zeytinyağı konusunda çalışan büyük firmaların tekel oluşturduğu "Pazar" sorunu'na çözüm bulunmalıdır. Ayrıca, küçük üreticilerin, düşük faizli Tarımsal Kredi ihtiyacı giderilmelidir.

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

13. Üretimde, girdilerin oldukça artmış olduğu ve bu konu'daki taleplerin dikkate alınması gerektiği anlaşılmıştır.
14. Zeytin yetiştiriciliği ve teknik bakım konusundaki eksiklikler, Bölgesel kurslar düzenlenerek karşılanmalıdır.
15. Bölgedeki "Zeytinyağları"nın kısa sürede bozulmasının esas sebebinin yüksek sıcaklık olduğu ve bilimsel saklama şartlarına uyulmaması olduğu belirlenmiştir.
16. Hasat edilen zeytinler hususunda bilimsel kaidelere riayet edilmediği ve kalite kaybına neden olduğu ayrıca, zeytinlerin sıklıktan sonra "depo"lanması konusunda bilgi eksikliği ve teknoloji yetersizliği bulunduğu görülmüştür.
17. T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın zeytinde "mikoriza" uygulamalarını dikkatle takip etmesi ve bu konudaki başarılı çalışmalarını desteklemesi sağlanmalıdır.
18. Üretilen zeytin ve zeytinyağları'nın ambalajlanması konusunda yeterli desteklerin sağlanması gerekmektedir.
19. "Zeytin"e prim verilerek "*kayıtdışı*"nın azaltılması gerektiği belirlenmiştir.
20. Mevcut zeytin ve zeytinyağı işletmelerinin en önemli sorunu olan "karasu"nun ekonomiye kazandırılması gerektiği gözlenmiştir.

ÖNERİLER :

- 1) Bölgesel bir "**Envanter Projesi**" hazırlanarak, kayıt dışı ağaçlar tespit edilerek, dikime uygun **zeytin alanları** sür'atle, **ağaçlandırılmalıdır**.
- 2) Dikime uygun **zeytin alanları** sür'atle, **ağaçlandırılmalı** ve hizmete açılmalıdır.
- 3) Yüksek verimli, **ihracata uygun zeytin çeşitleri** tercih edilmelidir. Bölgemizde "sert çekirdekli" meyveler ile karışık dikimler önlenmelidir.
- 4) Bölge'de bulunan "**deliceler**" aşılmalıdır. 300-400 m. rakımlı, bozuk orman arazilerinde "**zeytinlik**" tesisine izin verilmeli ve buraların yöre insanlarına tahsisi sağlanmalıdır.
- 5) Yetiştiricilik, **budama**, hasat ve damla sulama sorunu çözümlenmeli, ilgili konularda kurslar düzenlenmelidir.

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

- 6) Bölgede “*salamura yeşil zeytin*” talebi doğrultusunda gerekli alt yapı öncelikli olarak hayata geçirilmelidir.
- 7) “Doğu Akdeniz Bölgesi”nde “*stok ve depolama üniteleri*” teşvik edilmelidir ve “*modern laboratuvar*”lar kurulması sağlanmalıdır.
- 8) “*Kalite değerleri*” yükseltilmeli, “*paketlenme*” tesisleri kurulmalıdır.
- 9) Bölgemizdeki, zeytinyağı üretimi ihracata yönelik olmalı, “prina” ithalatı önlenmelidir.
- 10) Bölgemize Suriye üzerinden kaçak zeytinyağı girişi engellenmelidir.

SONUÇ : “Güney & Güneydoğu”da, 2014/2015 sezonunda zeytin ağaç sayısı, üretilecek zeytinden sofralığa ve yağlığa ayrılacak miktar ile elde edilecek zeytinyağı miktarını gösterir veriler aşağıda sunulmuştur

“Adana, Antalya, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Mersin, Osmaniye ve Şanlıurfa İl, İlçe ve Köy’lerindeki zeytinliklerinde “**yapılan çalışmalara göre**”; “**Güney ve Güneydoğu Bölgesi**”nde toplam **49.318.531,00** adet dikili zeytin ağacının mevcut olduğu, bunun % 80.41’i olan **39.658.307,00** adet’inin meyve veren yaşta olduğu, % 19.59’u olan **9.660.224,00** adet’inin ise henüz meyve vermeyen ağaçlar olduğu tespit edilmiştir. Yıl sonunda **352.807.078,00** ton mahsul elde edileceği, ağaç başına verimin **8.33** Kg. olduğu, hasadı beklenen zeytin miktarının % 70.00’i olan **246.964.954,60** ton’unun yağlığa, % 30.00’u olan **105.842.123,40** ton’unun ise sofralığa ayrılarak toplam **54.925.384,96** ton zeytinyağı elde edileceği tahmin edilmiştir.

**2014/2015 SEZONU TÜRKİYE “ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI REKOLTESİ
ULUSAL (GÜNEY-GÜNEYDOĞU BÖLGESİ) RESMİ TESPİT HEYETİ
VE DESTEKLEYEN KURULUŞLAR**

1-	Doç Dr. Mehmet GÜLER –İbrahim ÇAY	DOĞU AKDENİZ ZEYTİN BİRLİĞİ (AKDENİZBİRLİK)
2-	Yılmaz DÖNMEZ	ANTAKYA TİCARET ODASI, HATAY ZEYTİNYAĞI ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ

ULUSAL ZEYTİN VE ZEYTİNYAĞI KONSEYİ
NATIONAL OLIVE AND OLIVE OIL COUNCIL

3-	Siddik DURMAZ	NİZİP ZİRAAT ODASI
4-	Ali ERGEZER	TARSUS ZİRAAT ODASI
5-	Mustafa BAYIR	TARSUS ÇATALÇEŞME- KIRKGÖZ İÇME SUYU BİRLİĞİ
6-	Mustafa AKTAR	ŞANLIURFA ZİRAAT ODASI